

**Рівненський державний гуманітарний університет
Рівненський інститут слов'янознавства
Київського славістичного університету**

СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ВІСНИК

Збірник наукових праць

Випуск 13

Серія «Історичні та політичні науки»

Наукова редакція:
доктор історичних наук, професор С. С. Троян

Рівне – 2012

ББК – 63.3
С-481

Рецензенти: Венгер Наталія Вікторівна – доктор історичних наук, професор;
Варзар Іван Михайлович – доктор політичних наук, професор.

Редакційна колегія серії „Історичні та політичні науки”:

Головний редактор: Троян Сергій Станіславович – доктор історичних наук, професор;
Заступ. головного редактора: Тихомирова Євгенія Борисівна – доктор політичних наук, професор;
Юськів Богдан Миколайович – доктор політичних наук, професор;
Відповідальний секретар: Черній Валерій Альбертович – кандидат історичних наук, професор;
Члени редколегії: Алексєєв Юрій Миколайович – доктор історичних наук, професор;
Ільюшин Ігор Іванович – доктор історичних наук, професор;
Киридон Алла Миколаївна – доктор історичних наук, професор;
Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор;
Стоколос Надія Георгіївна – доктор історичних наук, професор;
Швецова-Водка Галина Миколаївна – доктор історичних наук, професор;
Шелюк Людмила Олександрівна – кандидат історичних наук, доцент;
Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;
Ткач Олег Іванович – доктор політичних наук, професор;
Федуняк Сергій Георгійович – доктор політичних наук, професор;
Шугаєва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор;
Юрченко Сергій Васильович – доктор політичних наук, професор.

Друкується за ухвалою вчених рад Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету (протокол № 7 від 14 лютого 2012 р.) і Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 27 січня 2012 р.).

Співзасновники: Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету.

Реєстраційне свідоцтво наукового збірника №4757, серія КВ від 22.12.2000 р.

Збірник затверджено постановою президії ВАК України як фахове наукове видання з історичних та політичних наук, протокол №1-05/3 від 14 квітня 2010 р.

Слов'янський вісник: збірник наукових праць. Серія „Історичні та політичні науки” / Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. – Випуск 13. – Рівне, 2012. – 266 с.

У збірнику висвітлюються питання всесвітньої історії, історії та політики слов'янських країн, міжнародних відносин і політичного життя. Важлива увага приділена проблемам української історії та політики, що осмислюються як у контексті розвитку інших слов'янських народів, так і в загальноцивілізаційному руслі. До наукової збірки увійшли статті, підготовлені за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції „Центрально-Східна Європа: двадцять років системних трансформацій і геополітичних змін” (Рівне, 24 січня 2012 р.).

Видання розраховане на науковців, викладачів, а також усіх, хто цікавиться проблемами всесвітньої та української історії, політології та міжнародних відносин.

Адреса редакції:
м. Рівне, 33001, вул. П. Могили, 28,
тел. 63 – 16 – 63
УДК 94 (470+477) “1918”

Електронна адреса збірника:
http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Slv/index.html

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ	
Архирейський Д. В. РАДЯНСЬКА МИТНО-ТАРИФНА ПОЛІТИКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ 1922 – ПОЧАТКУ 1924 рр.	6
Балога Е. ІНТЕГРАЦІЯ «НОВИХ МЕНШИН» У ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ ФРН	11
Бевзюк Є. В. ЧИННИКИ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПОЧАТОК СЛОВАЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ (КІНЕЦЬ ХVІІІ – ПОЧАТОК ХІХ ст.)	15
Безаров О., Катков М. Н. І. ЄВРЕЙСЬКЕ ПИТАННЯ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ	22
Бондаренко Д. Я. УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА І ВСЕВЕЛИКЕ ВІЙСЬКО ДОНСЬКЕ: КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ І АРМІЯ. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ	27
Ващенко О. ПРОБЛЕМА ЯДЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ У ДВОСТОРОННЬОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ США ТА УКРАЇНИ (2009-2011 рр.)	29
Головіна К. РОСІЯ-НАТО: ІНСТИТУЦІЙНЕ ОФОРМЛЕННЯ НОВИХ ВІДНОСИН (1991-2010 рр.)	33
Дубей В. І., Стоколос Н. Г. ЕТАПИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ТА ЇЇ НАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ	36
Земський Ю. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ПОЛЬСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ НАПЕРЕДОДНІ СІЧНЕВОГО ПОВСТАННЯ 1863-64 рр.	39
Казимір В. А. ВАСИЛЬ ДУБРОВСЬКИЙ: СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ (1897 – 1919)	43
Каковкіна О. М. БУДЕННІСТЬ УКРАЇНСЬКО-БОЛГАРСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ 50-80-Х рр. ХХ ст. (НА ПРИКЛАДІ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН У МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ)	46
Киридон А. М. РЕЛІГІЙНО-ЦЕРКОВНЕ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ (1932-1933 рр.)	51
Киридон П. В. ІМІДЖ ПРЕДСТАВНИКА ПАРТІЙНО-ДЕРЖАВНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР ПОВОЄННОГО ДВАДЦЯТИРІЧЧЯ	57
Клещевнікова І. С. ПОЛІВАРІАТИВНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ЦЕНТРАЛЬНА ЄВРОПА» ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	61
Комар В. СТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРОМЕТЕЇВСЬКОГО РУХУ В 1923–1926 рр.	63
Кондратюк Г. М. СЛОВ'ЯНСЬКІ НАРОДИ В УМОВАХ КОРЕНІЗАЦІЇ В КРИМСЬКІЙ АРСР (20-30-ті роки ХХ СТОЛІТТЯ)	66
Лазуренко В. М. ЗЕМЕЛЬНО-МАЙНОВА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ В ДОБУ НЕПУ	70
Лемак Н. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ КОНСЕРВАТИВНОГО УРЯДУ Е. ХІТА	74
Маслова І. І. РЕЛІГІОЗНА ЖИЗНЬ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧЕСКАЯ РЕТРОСПЕКТИВА (ПО МАТЕРІАЛАМ ЦЕНТРАЛЬНИХ РОСІЙСЬКИХ АРХИВІВ)	77
Морозов О. В. ТОРГОВЕЛЬНІ ТА МИТНІ ПРОЦЕСИ В ЛІВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ НАПРИКІНЦІ ХVІІ – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХVІІІ ст.	80
Набока О. В. ТАЙВАНЬ В ДАЛЕКОСХІДНІЙ ПОЛІТИЦІ США 40 – 50-Х ХІХ століття	83
Озимчук О. Б. ХАРАКТЕРИСТИКА АТАКУВАЛЬНОГО ОЗБРОЄННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТА ФРАНЦУЗЬКИХ ВІЙСЬК ПІД ЧАС СТОЛІТНЬОЇ ВІЙНИ (1337-1453 рр.)	86
Олешко П. ЕВОЛЮЦІЯ ЗЕМЛЕВОЛОДІННЯ НА ВОЛИНІ У ІІ ПОЛ. ХІХ – ПОЧ. ХХ ст. ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ	89
Охріменко Г. В. ВІДОБРАЖЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ КРИЗИ КИЇВСЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКІЙ ПОЛЕМІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ КІНЦЯ ХVІ – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХVІІ століття	93
Патяка О. О. СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАСОБІВ ІДЕНТИФІКАЦІЇ НА ПОЛІ БОЮ В ФЕОДАЛЬНІЙ ЯПОНІЇ	96

Приймак О. М. АТРАКТИВНІ СОЦІАЛЬНІ РЕГУЛЯТОРИ ПОВЕДІНКИ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ століть	99
Романець Н. Р. РЕПРЕСІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ «СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ВЛАСНОСТІ» В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ (1930-1933 pp.)	102
Санжаревський О. І. БІЛОРУСЬКА ІСТОРИОГРАФІЯ ВОЄННОЇ ПОЛІТИКИ РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ	106
Терський С. В. КУЛЬТ СВ. ВОЛОДИМИРА У ЛЕГЕНДАХ ТА ПЕРЕКАЗАХ ВОЛИНИ: ПИТАННЯ ПОХОДЖЕННЯ ТА ПОШИРЕННЯ	108
Удод О., Юрій М. ВІЗАНТІЙСЬКА СПАДЩИНА Й УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА	111
Хахула Л. І. НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНА В ПОЛЬСЬКІЙ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІЙ ДУМЦІ ПОЧАТКУ 1990-х років	116
Ходченко Е. Е. АДАПТАЦІЯ І РАЗВИТИЕ СООБЩЕСТВА МЕННОНИТОВ В МИННЕСОТЕ (1873-1917)	121
Цецик Я. П. РОСІЙСЬКО-ЄВРЕЙСЬКІ ВЗАЄМВІДНОСИНИ НА ВОЛИНІ НА ПОЧАТКУ ХХ століття	125
Шеретюк Р. М. РАДИКАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ГРЕКО-УНІАТСЬКОГО ДУХОВЕНСТВА НАПЕРЕДОДНІ ЙОГО «ВОЗЗ'ЄДНАННЯ» З РОСІЙСЬКОЮ ПРАВОСЛАВНОЮ ЦЕРКВОЮ 1839 р. НА ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ	128
Якимчук О. О. ЗАРУБІЖНІ ІСТОРИОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ШЛЯХЕТСТВА ЯК ДЖЕРЕЛО ДО ВИВЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТАНОВИЩА ШЛЯХТИ ВОЛИНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ В КІНЦІ ХVІІІ – НА ПОЧАТКУ ХХ століть	131
ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	
Ануфрієнко О. М. ПЕРЕДВИБОРЧА АГІТАЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ, ЕТИЧНІ НОРМИ ТА ПРИНЦИПИ	135
Басняк Ю. ПОВЕРНЕННЯ ФРАНЦІЇ ДО СТРУКТУР НАТО: ПОДАЛЬША ДОЛЯ ЄПБО	137
Бояківський Л. С. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ ГАЗОПРОВОДУ «ПІВНІЧНИЙ ПОТІК»: МОТИВИ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ТА МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ ДЛЯ ЄС	141
Бушенко В. ПОЛІТИЧНИЙ КОМПРОМІС МІЖ ВЛАДОЮ І ОПОЗИЦІЄЮ В КРАЇНАХ ЦСЄ В УМОВАХ ПЕРЕХІДНОГО ПЕРІОДУ (НА ПРИКЛАДІ ПОЛЬЩІ)	145
Волинчук І. О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО ВЕКТОРІВ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ	147
Wojakowski D. KEMU POTRZEBNA JEST EUROPA? PRZEMIANY SWIADOMOSCI NA POGRANICZACH. ABSTRAKT	150
Габрилевич А. С. АНТИКРИЗОВА ПОЛІТИКА НІМЕЧЧИНИ	151
Дорофеев Д. В. ИНДЕКС ИСТОРИЧЕСКОГО АМЕРИКАНОЦЕНТРИЗМА: 1874 – 2009	154
Karpiukh A. О НЕКОТОРЫХ МАКРОПОЛЕЧНЫХ ДЕТЕРМИНАНТАХ МАЯСЫХ ВПЛЫВ НА ИДЕНТИФИКАЦИЮ ПАНСТВОВА/НАРОДОВА WSPOLCZESНЫХ УКРАИНСОВ	161
Коломієць О. В. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	165
Краснопольська Т. М. ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ ТА РОЛЕЙ	169
Лесняк В. ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД ІНСТИТУЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ДЕМОКРАТИЧНОГО ТРАНЗИТУ	172
Луцишин Г. І. ЕТНОПОЛІТИЧНА НАЦІЯ: ВИЗНАННЯ/НЕВИЗНАННЯ ПРАВА НА ІСНУВАННЯ	177
Митко А. М. СПІНДОКТОРІНГ ЯК СУЧАСНА ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА КЕРУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЮ ПОЛІТИКОЮ	181
Наумов А. С. „КОЛЬОРОВА РЕВОЛЮЦІЯ” ЯК ПЕРСПЕКТИВА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У СУЧАСНІЙ РОСІЇ	184
Остап'як В. І. ЛУКАШЕНІЗМ НА МАРШІ	188
Парфенюк В. М. АУДІОВІЗУАЛЬНА І МЕДІА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	190

Петрович І. ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ПОЛЬЩІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВХОДЖЕННЯ ДЕРЖАВИ В ЗОНУ ЄВРО	195
Пінчук С. А. ВПЛИВ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА НА АКТИВІЗАЦІЮ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН ДО БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ УЧАСТІ В МІСЦЕВОМУ УПРАВЛІННІ	200
Подворна О. ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ СЛОВЕНІЇ	203
Польовий М. А. МОДИФІКАЦІЯ МОДЕЛІ ДЖ. ДЕВІСА ДЛЯ ІМІТАЦІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОТЕСТНОЇ АКТИВНОСТІ ПІД ЧАС ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ	210
Сєрих І. В. УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИКА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	213
Сидорук Т. В. МОЛДОВА ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ НА ШЛЯХУ ДО УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ	216
Терещук В. І. ТИПИ ІМІДЖІВ Ф.ДЖЕФКІНСА ЯК ІНСТРУМЕНТ АНАЛІЗУ ІМІДЖЕВИХ СИТУАЦІЙ ДЕРЖАВ (МІСЦЬ)	219
Терещук М. І. АНАЛІЗ ПОНЯТІЙНОГО ПОЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БРЕНДІНГУ	223
Тихомирова Є. Б. ПІВНІЧНИЙ ВИМІР РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	226
Троян В. С. НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО РЕГІОНАЛІЗМУ	230
Хаврук І. А. КОНСТИТУЦІЙНІ РЕФЕРЕНДУМИ В УКРАЇНІ	233
Харечко І. З. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ УЧАСТІ ГРОМАДЯН В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ	237
Цепух А. В. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	240
Черній В. А., Черній А. Л. ЄС – БАЛКАНИ: ГЕОПОЛІТИЧНІ ІНТЕРЕСИ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ	241
Штука І. А. ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ	246
Юрійчук Є. П. РЕФЕРЕНДНА ЛЕГІТИМАЦІЯ ВЛАДИ В РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВА: ЗОВНІШЬОПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ	249
Юськів Б. М. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ НА ПАРАМЕТРИ КУЛЬТУРИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН	253
РЕЦЕНЗІЇ	
Давидюк Р. П. РІВНЕНЩИНА В УМОВАХ РАДЯНІЗАЦІЇ: ПРОТИСТОЯННЯ КОМПАРТІЙНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ І ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ	258
Давидюк Р. П. ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛЬСЬКИХ ПОЛІЦІЙНИХ СТРУКТУР НА ТЕРИТОРІЇ ЗАХІДНОЇ ВОЛИНИ В УМОВАХ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АСИМІЛЯЦІЇ	259
Сухий О. М. НОВА ВІЗІЯ МІЖЕТНІЧНИХ ВІДНОСИН В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	260
Троян С. С. СИСТЕМНА РЕТРОСПЕКЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ І ГЕОПОЛІТИЧНИХ ЗРУШЕНЬ	261
ДОВІДКА ПРО АВТОРІВ	264